

Το Φιλοσοφικό Συμπόσιο του «Πλάτωνα» επιστρέφει δριμύτερο!

του Δρ Βασίλη Αδραχτά [φωτό: Τάσος Ζερβόπουλος]

Την Τρίτη 22 Ιανουαρίου, στις 8:30 το βράδυ, άρχισε ο νέος κύκλος του Φιλοσοφικού Συμποσίου του Τμήματος «Πλάτων» της ΑΧΕΠΑ ΝΝΟ. Πρόκειται για μία από τις πρωτοβουλίες του Τμήματος που εγκαινιάστηκε τον Ιούλιο του 2014 και επί δύο χρόνια πρόσφερε στα μέλη της ΑΧΕΠΑ είκοσι δύο συναπτες ομιλίες πάνω σε θέματα της πλατωνικής φιλοσοφικής παράδοσης. Παρόλα αυτά, από τα μέσα του 2016 μέχρι και το τέλος του 2018, το Φιλοσοφικό Συμπόσιο πέρασε σε μία ανενεργό κατάσταση, η οποία έθεσε τα μέλη του Τμήματος ενώπιον της επιτακτικής ανάγκης να αναζητηθούν νέοι τρόποι για την ανασύστασή του. Τελικώς αποφασίστηκε ο νέος κύκλος του Φιλοσοφικού Συμποσίου να δομηθεί πάνω σε σύντομες (15λεπτες) και όχι μακροσκελείς ομιλίες, να απευθύνεται σε οποιονδήποτε ενδιαφέρεται και όχι μόνο στα μέλη της ΑΧΕΠΑ και, τέλος, να γίνεται στην Αγγλική και όχι την Ελληνική γλώσσα (η οποία όμως θα χρησιμοποιείται από όποιον θέλει στη συζήτηση που έπεται της ομιλίας). Το σκεπτικό αυτών των αλλαγών είναι, πρώτον, το Φιλοσοφικό Συμπόσιο να μην αποβαίνει κουραστικό, δεύτερον, να διευρυνθεί η πνευματική και κοινωνική του προσφορά και, τρίτον και σημαντικότερον, να γίνει ελκυστικό στις νεότερες σχετικά γενιές. Στην πρώτη συνάντηση του Φιλοσοφικού Συμποσίου ο συντονιστής του και αντιπρόεδρος του «Πλάτωνα», Δρ Βασίλης Αδραχτάς, αφιέρωσε τη σύντομη ομιλία/τοποθέτησή του στο θέμα «Ο κόκορας του Σωκράτη». Όπως όλα τα θέματα του φετινού κύκλου, έτσι κι αυτό, αφορά σε ορισμένα παράδοξα του Πλάτωνα, τουτέστιν, σε κάποιες σκόρπιες λεπτομέρειες που υπάρχουν μέσα στο έργο του και που είτε περνούν απαρατήρητες είτε στέκουν αινιγματικές. Μολαταύτα, είναι αυτές ακριβώς οι λεπτομέρειες που πρέπει κανείς να κατανοήσει εάν θέλει να προσεγγίσει τη φιλοσοφική ματιά του Πλάτωνα στις αληθινές της διαστάσεις. Για παράδειγμα, αν

λάβει κανείς υπόψη του ότι τα τελευταία λόγια του Σωκράτη πριν πεθάνει αφορούσαν... έναν κόκορα, τότε εύλογα διερωτάται: καλά, δεν είχε ο Σωκράτης κάτι πιο σοβαρό να σκεφτεί; Ή μήπως πρέπει εμείς να ξανασκεφτούμε πιο σοβαρά τα πράγματα; Αυτόν τον αναστοχασμό της αναφοράς στον κόκορα του Σωκράτη που βρίσκουμε στο τέλος του διαλόγου *Φαίδων* αποπειράθηκε ο Δρ Βασίλης Αδραχτάς από κοινού με άλλους δεκαπέντε ομογενείς, φοιτητές και εκπαιδευτικούς, νεότερους σχετικά και προχωρημένους στην ηλικία, ελλαδίτες και ελληνοαυστραλούς.

Για να πάρετε μία ιδέα σχετικά με το περιεχόμενο της ομιλίας ενδεικτική είναι η ακόλουθη περίληψη που είχε διανεμηθεί εκ των προτέρων σε πιθανούς φιλοσυμποσιαστές. «Στο τέλος του διαλόγου *Φαίδων* ο Πλάτωνας παρουσιάζει τον ετοιμοθάνατο Σωκράτη να ζητάει ως τελευταία χάρη από τον φίλο του τον Κρίτωνα να θυσιάσει στον Ασκληπιό έναν κόκορα... Πρόκειται για μία λεπτομέρεια που τόσο λόγω της δραματικής θέσης της μέσα στον διάλογο όσο και λόγω του απρόσμενου χαρακτήρα της διαθέτει καταφανώς εξέχουσα ιδιαιτερότητα. Τείνω να πιστεύω, μάλιστα, ότι είναι τόσο η ιδιαιτερότητά της που είτε πράγματι ανταποκρίνεται στην ιστορικότητα των τελευταίων στιγμών του Σωκράτη, είτε ο Πλάτωνας θέλησε μέσω αυτής να κοινοποιήσει αινιγματικά την αλήθεια των όσων εμυστηρεύτηκε ο Σωκράτης στον κύκλο των εταίρων του λίγο πριν πεθάνει. Μα και πάλι, το ένα δεν αποκλείει το άλλο... Προς τι όμως η αναφορά σε κόκορα; Γιατί στον Ασκληπιό; Πολλές και διάφορες είναι οι απαντήσεις που έχουν κατά καιρούς δοθεί. Η προσωπική μου άποψη είναι ότι ο πιστός στις νεκρικές παραδόσεις Σωκράτης αναδεικνύεται εκ μέρους του Πλάτωνα σε σύμβολο ολοκλήρωσης μέσω του θανάτου. Με άλλα λόγια, ο κόκορας του Σωκράτη υπαινίσσεται τη φιλοσοφική μετάπλαση του ηρωικού θανάτου, του θανάτου που καθιστά κάποιον

πραγματικά και τελεσίδικα καλόν καθαθόν».

Η συζήτηση που επακολούθησε περιστράφηκε κυρίως γύρω από την αθανασία, την ομορφιά και το ηρωικό ήθος, τη φιλοσοφία και τη γλώσσα, τη δύναμη και την αδυναμία της λογικής, τον κόκορα ως σύμβολο υπαρξιακής μεθοριακότητας, μεταμορφωτικής δυναμικής και πνευματικής αφύπνισης. Όλα αυτά συνοδευμένα από νόστιμο φαγητό και καλό κρασί, όπως άλλωστε αρμόζει σε κάθε πραγματικό συμπόσιο. Η συζήτηση, βέβαια, δεν κατέληξε ούτε σε τελικές συμφωνίες ούτε σε κοινές αποδοχές, αλλά το ζητούμενο δεν ήταν ποτέ αυτό. Το ζητούμενο ήταν και παραμένει μέσω της φιλοσοφίας οι συνδαιτυμόνες να μετέχουν στον λόγο της συνύπαρξης που πραγματώνει το Είναι μέσα από τη διαπάλη απόψεων, σκέψεων και ιδεών, ενσαρκώνοντας έτσι τη μόνη αντίσταση που μπορούμε να αντιπαραθέσουμε στον θάνατο: την ομορφιά! Τελικά, αυτό που προέκυψε από την πρώτη συνάντηση του Φιλοσοφικού Συμποσίου είναι ότι ο θρήσκων Σωκράτης του πλατωνικού *Φαίδωνα* δεν είναι παρά η έσχατη δημιουργική μετάπλαση του υπέστη μέσα στην ελληνική διαχρονία ο ήρωας που πέφτει στο πεδίο της μάχης «καλός καθαθός γενόμενος», όπως θα έλεγε και ο Ηρόδοτος. Ραντεβού, λοιπόν, στη δεύτερη συνάντηση του Φιλοσοφικού Συμποσίου του «Πλάτωνα», την Τρίτη 26 Φεβρουαρίου, στις 8:30 μμ, στο κτίριο της ΑΧΕΠΑ ΝΝΟ, 394-396 Princes Highway, Rockdale, με θέμα «Τα τζιτζίκια του Ιλισσού»...

